

UCiSW 2

Odtwarzacz WAVE

Jan PAJDAK
Wojciech SŁOWIŃSKI

23.05.2018

Prowadzący: Dr inż. Jarosław Sugier

Spis treści

1	Wprowadzenie	2
1.1	Cel projektu	2
1.2	Sprzęt	2
1.3	Teoria	2
2	Projekt	4
2.1	Schemat oraz wykorzystane moduły	4
2.1.1	Przetwarzanie błędów SDC_FileReader	5
2.2	Moduł Module1	6
2.2.1	WE/WY	6
2.2.2	Sygnały	6
2.2.3	Proces 1 - przejście między stanami	6
2.2.4	Stany oraz ich procesy	7
2.2.5	Pozostałe fragmenty kodu	9
2.2.6	Diagram stanów	10
2.3	Symulacja	11
2.3.1	Testbench	11
2.3.2	Wczytywanie metadanych	11
2.3.3	Wczytywanie próbek	11
3	Instrukcja obsługi	12
4	Podsumowanie	13
	Literatura	14

1 Wprowadzenie

1.1 Cel projektu

Celem projektu było stworzenie programu wczytującego plik WAVE z karty pamięci, pobranie metadanych i odtworzenie dźwięku.

1.2 Sprzęt

- Spartan-3E (XC3S500E)
- Karta SD
- Głośnik

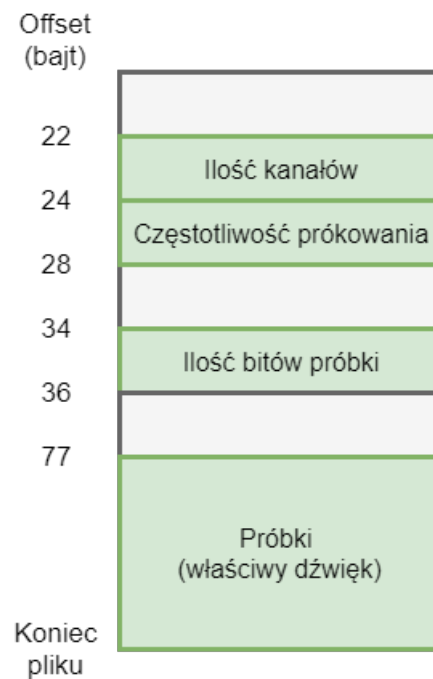
1.3 Teoria

Waveform Audio File Format, znany również jako WAVE lub jako rozszerzenie .wav to standard plików audio opracowany przez Microsoft oraz IBM w 1991 roku[3].

Proces odtwarzania należy rozpocząć od pobrania metadanych - informacji o zapisanym dźwięku:

- Częstotliwości próbkowania
- Rozmiaru próbki
- Ilości kanałów

Informacje te znajdują się w ustalonych bajtach w pliku[2]:

Blok danych z próbkami może przyjąć bardzo różną postać w zależności od parametrów dźwięku. Poniżej zostały przedstawione dwa przykłady czterech próbek:

8 bitowe próbki; 1 kanał:

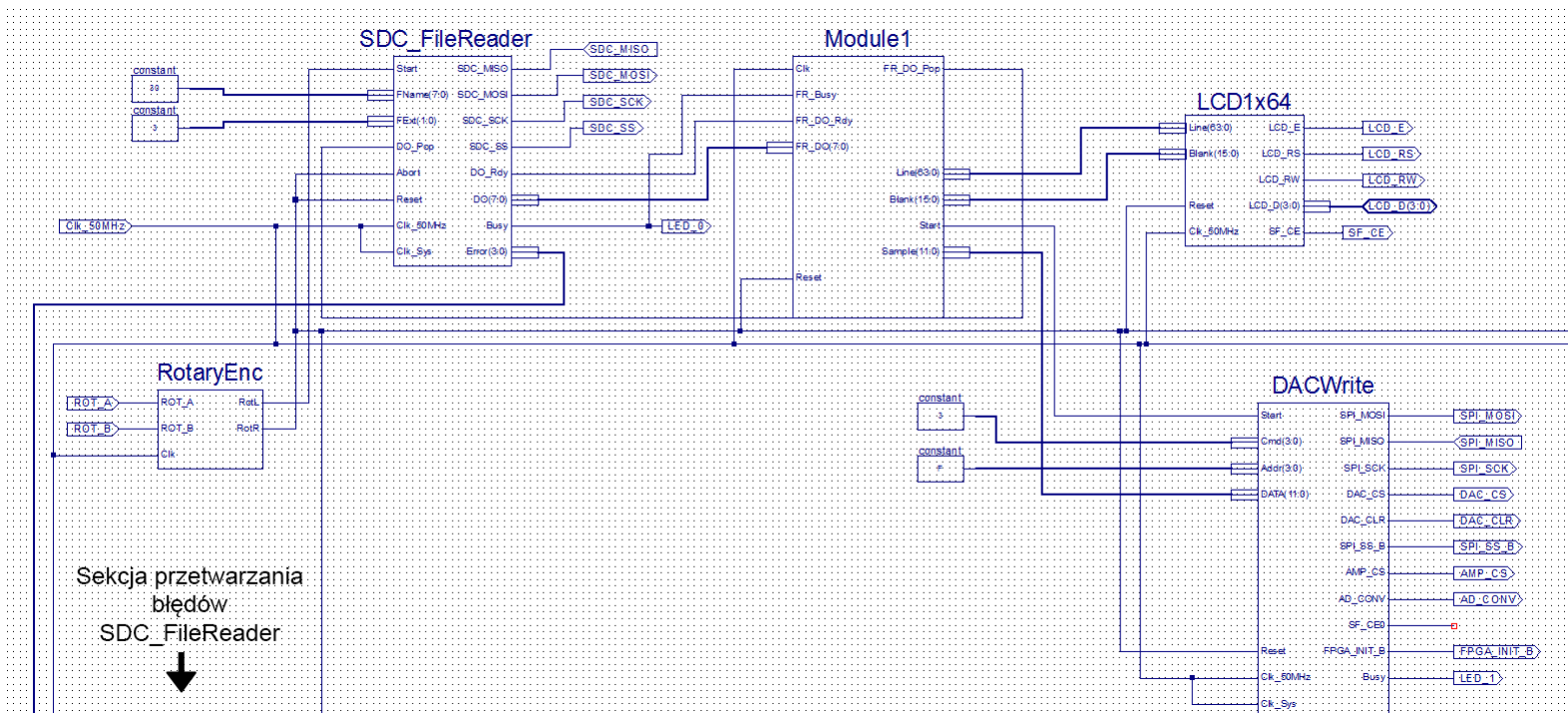

16 bitowe próbki; 2 kanały:

2 Projekt

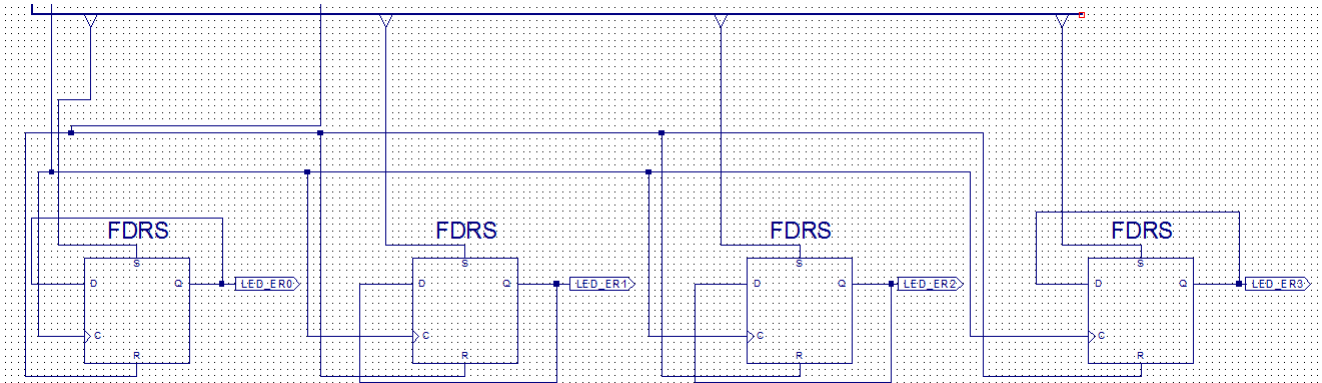
2.1 Schemat oraz wykorzystane moduły

Wykorzystane moduły pochodzące ze strony zsk.ict.pwr.wroc.pl/zsk_ftp/fpga/:

- **RotaryEnc**: Pozwala na użycie enkodera przyrostowego
 Obrót w lewo: Start (**SDC_FileReader**)
 Obrót w prawo: Reset (wszystkie moduły)
- **SDC_FileReader**: Pozwala odczytywać dane z karty SD
 W projekcie odczytuje on pliki .wav ("11" => FExt)
 Nazwa pliku: kod ASCII => FName
 Moduł pracuje Busy => '1'
 Bajt został wczytany DO_Rdy => '1'
 Bajt znajduje się w DO(7:0)
 Przejście do kolejnego bajtu '1' => DO_Pop
- **LCD1x64**: Wyświetla dane na ekranie Spartan 3E - w tym przypadku metadane pliku .wav
- **DACWrite**: Wysyła dane do przetwornika DAC
 Sygnał pojawia się na wszystkich pinach ("1111" => Addr) [4]
 Sygnał wysyłany jest natychmiastowo ("0011" => Cmd) [4]
 Dane muszą zostać przesłane do DATA(11:0)
 Moduł rozpoczyna przetwarzanie po otrzymaniu '1' na Start

2.1.1 Przetwarzanie błędów SDC_FileReader

Projekt zawiera cztery przerzutniki odpowiedzialne za informowanie użytkownika o błędach modułu SDC_FileReader. Kody błędów[1]:

- `Error( 0 ) = '1' => błąd odczytu sektora`
- `Error( 1 ) = '1' => zły format karty`
- `Error( 2 ) = '1' => nie odnaleziono pliku`
- `Error( 3 ) = '1' => błąd rozmiaru pliku`

2.2 Moduł Module1

Moduł ten ma za zadanie odpowiednio sterować SDC_FileReader by pobrać bajty metadanych oraz dźwięku z pliku .wav. Moduł musi również wysyłać próbki dźwięku w odpowiedniej częstotliwości do DACWrite.

2.2.1 WE/WY

```
Port (  
    Clk : in STD_LOGIC;  
    Reset: in STD_LOGIC;  
    — Komunikacja z SDC_FileReader  
    FR_Busy : in STD_LOGIC;  
    FR_DO : in STD_LOGIC_VECTOR (7 downto 0);  
    FR_DO_Rdy : in STD_LOGIC;  
    FR_DO_Pop : out STD_LOGIC;  
    — Zawartosc wyswietlacza  
    Line : out STD_LOGIC_VECTOR (63 downto 0) := (others => '0');  
    Blank : out STD_LOGIC_VECTOR (15 downto 0);  
    — Probka oraz sygnal startu odczytu dla DACWrite  
    Sample : out STD_LOGIC_VECTOR (11 downto 0) := (others => '0');  
    Start : out STD_LOGIC);
```

2.2.2 Sygnały

```
signal state, nextState : stateType;  
— Licznik odczytanych bajtow  
signal counter : signed (63 downto 0) := (others => '0');  
— Licznik dlugosci przerwy miedzy wysylaniem probek  
signal counterSampleRate : unsigned (15 downto 0) := (others => '0');  
— Metadane  
signal numChannels : STD_LOGIC_VECTOR (15 downto 0);  
signal sampleRate : STD_LOGIC_VECTOR (31 downto 0);  
signal bitsPerSample : STD_LOGIC_VECTOR (15 downto 0);
```

2.2.3 Proces 1 - przejście między stanami

Proces również wykrywa sygnał Reset - przechodzi wtedy do odpowiedniego stanu (Q0R).

```
process1 : process (Clk, state, Reset)  
begin  
    if Reset = '1' then  
        state <= Q0R;  
    elsif rising_edge(Clk) then  
        state <= nextState;  
    end if;  
end process process1;
```

2.2.4 Stany oraz ich procesy

```
process2 : process(state, FR_DO, FR_DO_Rdy, FR_Busy, counter, counterSampleRate)
begin
```

```
    nextState <= state;
    case state is

    when Q0 =>
        if FR_Busy = '1' then
            nextState <= Q1;
        else
            nextState <= Q0;
        end if;

    when Q0R =>
        nextState <= Q0;
```

Stan Q0 trwa do momentu pobudzenia modułu SDC_FileReader przez jednotaktowy sygnał z enkodera - sygnał FR_Busy o wartości 1 wskazuje na to że moduł SDC_FileReader pracuje.

Stan Q0R to stan Reset.

```
    when Q1 =>
        if FR_DO_Rdy = '1' then
            nextState <= Q2;
        else
            nextState <= Q1;
        end if;
```

Stan Q1 oczekuje na bajt - SDC_FileReader sygnalizuje koniec ładowania bajtu przy pomocy sygnału FR_DO_Rdy o wartości 1.

Pobieranie metadanych wygląda następująco:

```
process3 : process(Clk, state, FR_DO_Rdy, FR_DO)
begin
    if rising_edge(Clk) and state = Q1 and FR_DO_Rdy = '1' then
        if counter = X"16" then
            numChannels(7 downto 0) <= FR_DO;
            Line(7 downto 0) <= FR_DO;
        elsif counter = X"17" then
            numChannels(15 downto 8) <= FR_DO;
            Line(15 downto 8) <= FR_DO;
        elsif counter = X"18" then
            sampleRate(7 downto 0) <= FR_DO;
            Line(23 downto 16) <= FR_DO;
        elsif counter = X"19" then
            sampleRate(15 downto 8) <= FR_DO;
            Line(31 downto 24) <= FR_DO;
        elsif counter = X"1A" then
            sampleRate(23 downto 16) <= FR_DO;
            Line(39 downto 32) <= FR_DO;
        elsif counter = X"1B" then
            sampleRate(31 downto 24) <= FR_DO;
            Line(47 downto 40) <= FR_DO;
        elsif counter = X"22" then
            bitsPerSample(7 downto 0) <= FR_DO;
            Line(55 downto 48) <= FR_DO;
        elsif counter = X"23" then
            bitsPerSample(15 downto 8) <= FR_DO;
            Line(63 downto 56) <= FR_DO;
```

```

        end if;
    end if;
end process process3;

```

Program sprawdza obecnie wczytywany bajt - jeżeli jest to jeden z bajtów zawierających interesujące nas metadane, zostaje przekazany do odpowiedniego sygnału.

```

when Q2 =>
    if counter >= X"4D" then
        nextState <= Q3;
    else
        nextState <= Q1;
    end if;

```

Stan Q2 sprawdza obecnie wczytywany bajt - jeżeli wczytano wszystkie bajty metadanych (bajty do 77) program przechodzi do dalszych stanów odpowiedzialnych za wczytywanie bajtów dźwięku; w innym przypadku następuje powrót do Q1.

```

when Q3 =>
    if FR_DO_Rdy = '1' then
        nextState <= Q4;
    else
        nextState <= Q3;
    end if;

```

Stan Q3 działa analogicznie do Q1 - oczekuje na bajt.

Pobieranie dźwięku wygląda następująco:

```

process4: process(Clk, state, FR_DO_Rdy, FR_DO)
begin
    if rising_edge(Clk) and state = Q3 and FR_DO_Rdy = '1' then
        sample(11 downto 4) <= FR_DO;
    end if;
end process process4;

```

Przed stanem Q3 występuje stan Q3B który nadaje odpowiednie tempo odczytywania (oraz w konsekwencji - wysyłania) dźwięku. Odpowiedni sygnał jest inkrementowany oraz sprawdzany - gdy przekroczy odpowiednią wartość stan Q3B przechodzi do Q3.

Ze względu na brak czasu projekt jest przystosowany pod pliki .wav o częstotliwości 8000 KHz - wartość ta powinna być porównywana z sygnałem sampleRate umożliwiając różne wartości odczytane z metadanych.

```

when Q3B =>
    if counterSampleRate >= X"186A" then
        nextState <= Q3;
    else
        nextState <= Q3B;
    end if;

```

Proces odpowiedzialny za inkrementację oraz zerowanie sygnału counterSampleRate:

```

process4b: process(Clk, state, counterSampleRate)
begin
    if rising_edge(Clk) then
        if state = Q3B then
            counterSampleRate <= counterSampleRate + 1;
        elsif state = Q4 then
            counterSampleRate <= X"0000";
        end if;
    end if;
end process process4b;

```



```

when Q4 =>
    if FR_Busy = '0' then
        nextState <= Q5;
    else
        nextState <= Q3B;
    end if;

```

Stan Q4 weryfikuje to czy SDC_FileReader pracuje - FR_Busy o wartości 0 sygnalizuje że wszystkie bajty zostały odczytane; program przechodzi wtedy do stanu końcowego Q5. W przeciwnym przypadku następuje powrót do odczytywania bajtów w Q3 (przez Q3B).

W stanie Q4 następuje również zawiadomienie modułu DACWrite tak by ten rozpoczął ładowanie przesłanej próbki:

```

Start <= '1' when state = Q4
      else '0';

```

Ostatnim stanem jest Q5 - pętla końcowa:

```

when Q5 =>
    nextState <= Q5;

end case;
end process process2;

```

2.2.5 Pozostałe fragmenty kodu

```

process5: process(Clk, state, counter)
begin
    if state = Q0R then
        counter <= X"0000000000000000";
    elsif rising_edge(Clk) and (state = Q2 or state = Q4) then
        counter <= counter + 1;
    end if;
end process process5;

```

```

FR_DO_Pop <= '1' when (state = Q1 or state = Q3) and FR_DO_Rdy = '1'
      else '0';

```

```

Blank <= X"0000";

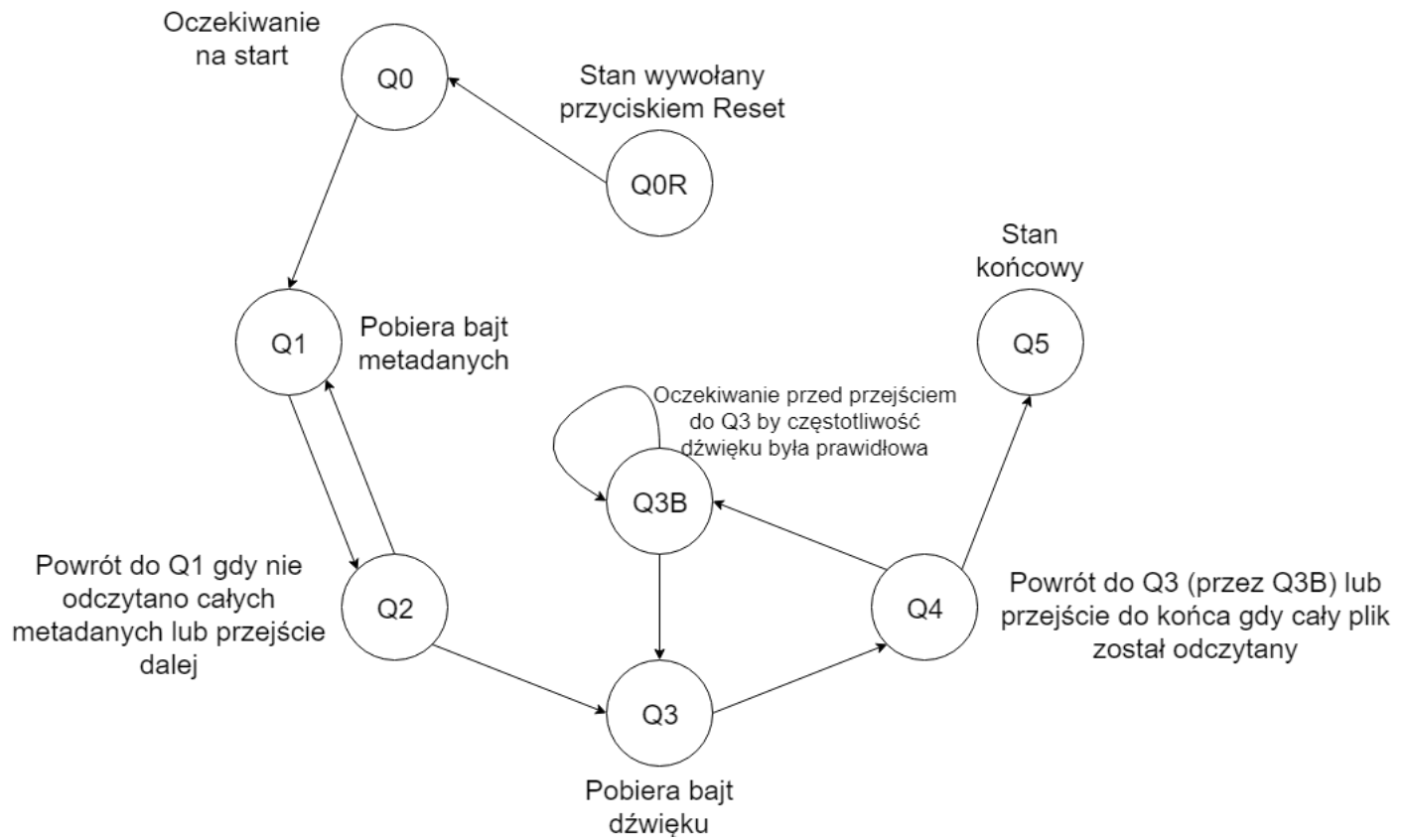
```

Proces process5 jest odpowiedzialny za kontrolę nad licznikiem odczytanych bajtów - inkrementacją po stanach odczytujących bajty oraz zerowaniu w stanie resetowania.

Przedostatni fragment odpowiada za wyjście dające znać modułowi SDC_FileReader że może załadować kolejny bajt.

Ostatnia linia kodu jest wymagana przez moduł odpowiedzialny za kontrolę wyświetlacza - określa wygaszone znaki.

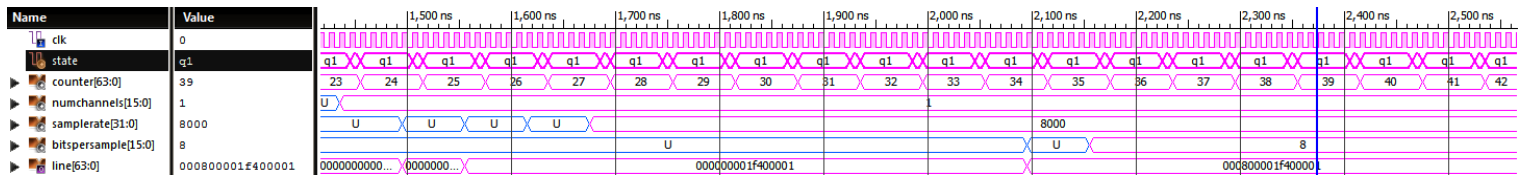
2.2.6 Diagram stanów

2.3 Symulacja

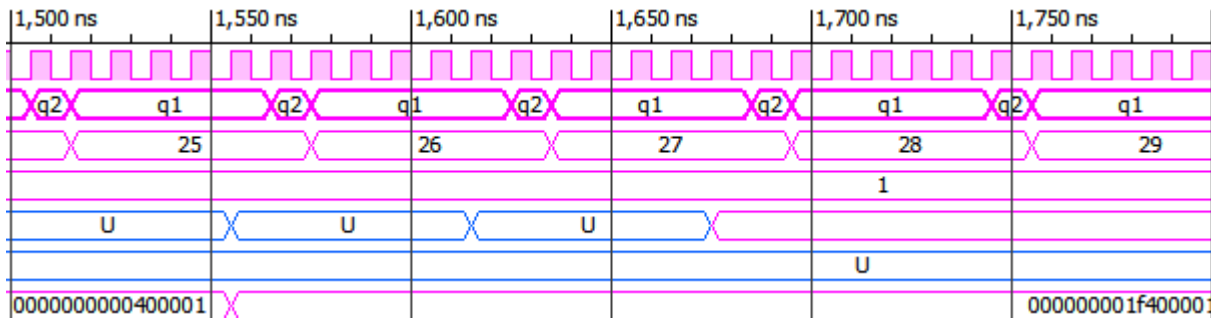
2.3.1 Testbench

2.3.2 Wczytywanie metadanych

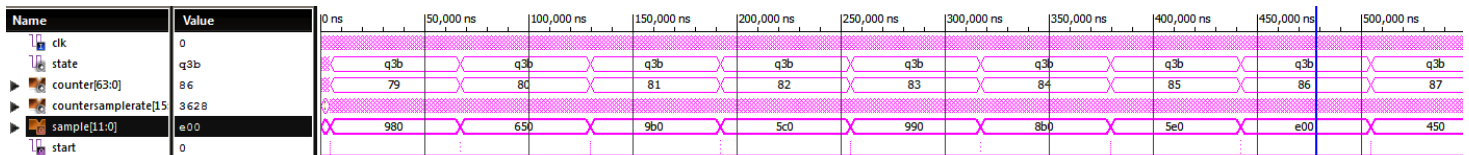
Na powyższym obrazie wyraźnie widać jak wczytywane zostają poszczególne metadane a następnie umieszczone w Line na potrzeby wyświetlacza.

Zbliżenie z widocznym stanem Q2:

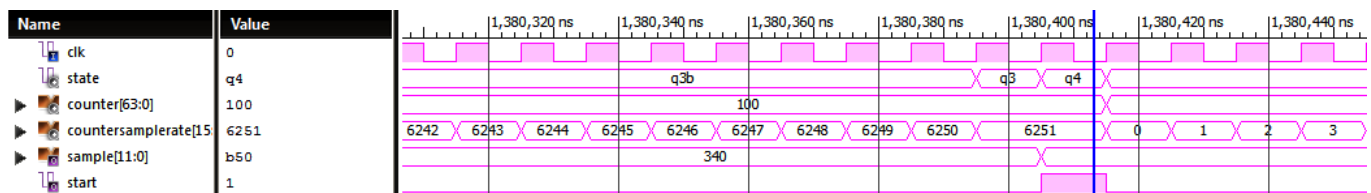
2.3.3 Wczytywanie próbek

Ze względu na ilość oraz częstotliwość wczytywania próbek przedstawiony zostanie tylko fragment procesu:

Program spędza większość czasu w stanie oczekiwania pomiędzy wczytywaniem próbek.

Zbliżenie na moment wyjścia ze stanu Q3B, wczytanie próbki i powrót do oczekiwania:

3 Instrukcja obsługi

Kontrola urządzenia odbywa się przez obracanie enkoderem. Obrócenie enkodera w lewą stronę rozpoczyna pracę; w prawą - wysyła sygnał Reset

Program informuje użytkownika o zdarzeniach przy użyciu diod LED

Na wyświetlaczu pojawiają się metadane pliku .wav

Start $\longleftrightarrow$ Reset

Wielkość próbki	Częstotliwość próbkowania	Ilość kanałów
4	8	4

6 5 4 3 2 1 0
Błąd rozmiaru pliku
Nie odnaleziono pliku
Zły format karty
Błąd odczytu pliku
DACWrite sektora
SDC_FileReader pracuje

4 Podsumowanie

Projekt posiada zasadniczą wadę - nie jest przystosowany do odtwarzania różnych rodzajów dźwięku. Moduł jest w stanie przetworzyć wyłącznie pliki z jednokanałowym dźwiękiem, próbkach o wielkości 8 bitów i częstotliwości 8000 KHz.

Kolejnymi krokami w rozwoju projektu byłyby modyfikacje modułu tak by wysyłał próbki w sposób określony przez metadane.

Literatura

- [1] dr inż Jarosław Sugier. Strona zestawu spartan-3e. http://www.zsk.ict.pwr.wroc.pl/zsk_ftp/fpga/.
- [2] C. Stuart. Microsoft wave soundfile format. <http://soundfile.sapp.org/doc/WaveFormat/>.
- [3] Wikipedia. Wav. <https://en.wikipedia.org/wiki/WAV>.
- [4] Xilinx. *Spartan-3E FPGA Starter Kit Board User Guide*.